
Bijlage reactiebrief college op advies d.d. 21 april 2020

Aan: voorzitter van de Adviesraad Sociaal Domein Hoeksche Waard

Van: College B&W

Zaaknummer: Z/19/040854

Documentnummer:

Portefeuillehouder: Huibert Steen

Datum: 2 juni 2020

Onderwerp

Reactie op advies Nulmeting verborgen armoede dd. 21 april 2020 uw referentie 2020-04.

Aanleiding

Het college heeft in oktober 2019 het onderzoeksbureau Ecorys opdracht gegeven om in de periode oktober 2019 - februari 2020 onderzoek te doen naar verborgen armoede in de Hoeksche Waard. Inmiddels is het rapport 'Nulmeting verborgen armoede Hoeksche Waard, Aard en omvang verborgen armoede' opgeleverd. Een vertegenwoordiging van de adviesraad Sociaal Domein heeft vanuit de rol als maatschappelijke partner bijgedragen aan dit onderzoek, onder andere door ervaringen te delen tijdens interviewsessies.

Het college heeft op 7 april jl. uw advies gevraagd over de thema's en aanbevelingen binnen het rapport. Dit op basis van uw de rol als belangrijk adviesorgaan voor het college, waar vanuit u de belanghebbenden binnen het Sociaal Domein vertegenwoordigt, zoals inwoners die geconfronteerd worden met (de gevolgen van) armoede. Het college zal uw advies opnemen binnen de besluitvorming over de vervolgstappen die samenhangen met de nulmeting.

Reactie vraag 1 'Wat is uw advies met betrekking tot de zes benoemde thema's binnen het rapport?'

Thema 1 Uitbreiding en versterking vroegsignalering

Het college is verheugd te lezen dat de adviesraad dit thema van harte ondersteunt. De nadruk op het aansluiten bij landelijke initiatieven heeft het college onder andere vertaald binnen het lokale convenant 'Samen werken aan het voorkomen van schulden en huisuitzettingen in de Hoeksche Waard' en de doorontwikkeling van deze samenwerking. De gemeente wil daarnaast aansluiten bij het project landelijke uitrol Vroegsignalering Schulden, vanuit de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Maar we zijn er nog niet. Binnen het programmathema 'Samen tegen armoede' wordt verder ingezet op een bredere aanpak van preventie en vroegsignalering. Een belangrijke stap daarbij is de realisering van het nieuwe beleidsplan Schuldienstverlening 2020-2024, dat in samenhang met de nieuwe Wet gemeentelijke schuldhulpverlening meer wettelijke ruimte voor preventie en vroegsignalering creëert.

Ook de eerste aanbeveling '*Zet een centraal meldpunt op om meer signalen vroegtijdig op te vangen*' sluit hierbij aan. Over deze aanbeveling leest u in het volgende deel van deze reactie meer.

Thema 2 Versterking aanbod voor specifieke doelgroepen

De adviesraad benadrukt bij dit thema dat het opsporen van en helpen bij verborgen armoede voor elke inwoner geldt. Wij weten ons gesteund door de adviesraad in het streven van de opgave 'Inclusieve Samenleving' en onze ambitie dat elke inwoner van de gemeente Hoeksche Waard, eventueel met ondersteuning, financieel zelfredzaam is en blijft, en hierdoor kan participeren in de samenleving. Het huidige inkomensondersteunende aanbod van de gemeente is dan ook gericht op alle inwoners. Tegelijkertijd erkent het college het belang van een aanbod dat aansluit op de belevingswereld van verschillende mensen. Zo leest het college dan ook de aanbevelingen binnen dit thema.

Uw advies om voor inkomensondersteuning specifiek aanbod te ontwikkelen voor life-events is zeker passend bij ons streven om aan te sluiten bij de belevingswereld van betrokkenen. Het college ziet ruimte om daarvoor meer aandacht te hebben in de communicatie. Het college dient hierbij rekening te houden met wettelijke beperkingen, zoals de ontbrekende ruimte om lokaal inkomensbeleid te voeren over de hoogte van de bijstand. Ook is het sinds 2015 gemeenten niet meer toegestaan om via de bijzondere bijstand categoriale, lees regelarme, bijstand te verstrekken, met uitzondering van de tegemoetkoming voor de zorgverzekering. Iedere overige verstrekking vanuit de Participatiewet dient formeel aangevraagd te worden door de inwoner.

Thema 3 Laagdrempelige hulp en advies bij financiële problemen

Het college is positief over het feit dat de adviesraad groot voorstander is van het aanbieden van laagdrempelige hulp. Dit advies wordt van harte gedeeld door het college. Mooie praktijkvoorbeelden hiervan zijn onze zes servicepunten en de in het leven geroepen 'snelservice voor Maatschappelijke Participatie' met laagdrempelige toegang. Met de snelservice benaderen we mensen met een bijstandsuitkering actief om gebruik te maken van de regeling voor maatschappelijke participatie. Zij ontvangen hiervoor een voor-ingevuld aanvraagformulier, die we na ontvangst direct afhandelen. We vertrouwen hierbij op de inwoner en toetsen achteraf. Dit versnelde proces willen we ook voor andere inkomensondersteuning gaan invoeren. Ook zijn aanvraagformulieren vereenvoudigd en werken we aan verdere digitalisering van de aanvraagprocessen.

De aanbeveling over het laagdrempelige hulp aanbieden in het eindrapport nulmeting armoede sluit hier goed op aan. Hierover later meer.

Thema 4 Communicatiestrategie - beter bereiken van inwoners

Het college is verheugd dat de adviesraad het belang van dit thema erkent. De gemeente heeft al een aantal stappen gezet die bij dit thema aansluiten, zoals het Startpunt Geldzaken op onze website en de verdere uitrol van de Ouderenadviseurs. De aanbevelingen in het eindrapport die raakvlakken hebben met dit thema worden later in dit stuk behandeld.

Thema 5 Deskundigheidsbevordering

Het college deelt uw zienswijze dat deskundigheidsbevordering een must is. Om deze reden steunt het college onder andere de jaarlijkse kennisbijeenkomst, georganiseerd door onze samenwerkingspartner Humanitas. Daarnaast kan het college u aangeven dat deskundigheidsbevordering onder de noemer kwaliteit van de dienstverlening één van de speerpunten is binnen de opgave 'Inclusieve Samenleving'. Meer over de initiatieven hiertoe bij de betreffende aanbevelingen.

Thema 6 Verbetering samenwerking maatschappelijk middenveld en hulpverlenende organisaties

De adviesraad adviseert actief het contact op te zoeken met het maatschappelijk middenveld en hulpverlenende organisaties. Het college benadrukt dat zij dit advies ter harte neemt. Dit is onder andere terug te herleiden naar de nauwe samenwerking met onze partners in het convenant schulden en het deelnemen van klantmanagers van de gemeente binnen de wijkteams en het regionaal zorgnetwerk.

Aanvullend advies op de thema's

Naast de hierboven genoemde thema's uit het rapport heeft u als adviesraad ook een aantal aanvullende vragen beantwoord. In deze beantwoording is er aandacht voor de snelheid van procedures en de uitvoering. Het college deelt dit uitgangspunt.

Er wordt al enige tijd gewerkt aan een breed proces wat te vatten is onder 'omgekeerd werken' voor het uitvoeren van de Participatiewet, naar voorbeeld van de omgekeerde verordening van de gemeente Kampen. Dit vraagt naast andere processen ook een cultuuromslag en daarmee ook tijd. Het college verwacht hiermee een vereenvoudiging te kunnen realiseren voor zowel de inwoner met hulpvragen als voor de uitvoerende klantmanagers.

Ook pleit u voor aandacht voor scholing in digitale media en financiën. Daarnaast vraagt de adviesraad aandacht voor het bieden van perspectief. Het college zal deze onderwerpen dit jaar en de komende jaren evalueren en actualiseren waar nodig.

Reactie vraag 2 Wat is uw advies met betrekking tot elk van de specifieke aanbevelingen binnen de nulmeting?

Aanbeveling 1: Zet een centraal meldpunt op om meer signalen vroegtijdig op te vangen.

Zoals eerder aangegeven onder thema 1 is het college verheugd dat de adviesraad in grote lijnen achter deze aanbeveling staat. De door de adviesraad bepleitte deelname aan landelijke initiatieven wordt door de gemeente deels al ten uitvoer gebracht. Vooruitlopend op besluitvorming is het college binnen de deelopgave 'Samen tegen armoede' voornemens om naast deze al lopende deelname aan de landelijke initiatieven samen met partners een Meldpunt Vroegsignalering op te zetten. Binnen dit Meldpunt dienen signalen van achterstanden in betalingen verzameld te worden., om vervolgens via een Vroeg Erop Af team inwoners actief te benaderen met een hulpaanbod.

Aanbeveling 2: Richt informatievoorziening meer in vanuit het perspectief van de doelgroep

U stelt als adviesraad dat communicatie ertoe moet leiden dat het voor iedere gebruiker, ongeacht zijn vraag of problematiek, direct duidelijk is waar hij met zijn vraag terecht kan. Het college sluit zich hier bij aan. De communicatie binnen de gemeente Hoeksche Waard is gericht op alle inwoners, maar nog niet iedere inwoner wordt goed bereikt. Er wordt daarom gewerkt aan een laagdrempelige en duidelijke schrijfwijze, voor alle communicatie naar onze inwoners. Ook is er voortdurend aandacht voor een toegankelijke website en streven we naar verbetering van onze publicaties over onze dienstverlening en mogelijkheden voor ondersteuning. We actualiseren hiervoor onze communicatieplannen.

Aanbeveling 3: bied laagdrempelige hulp bij financiële problemen.

Zoals aangegeven onder het kopje thema 3 Laagdrempelige hulp en advies bij financiële problemen, is het college net als de adviesraad voorstander van laagdrempelige hulp. De gemeente werkt de komende jaren continu aan de vereenvoudiging van procedures en de manier van aanvragen. Hierbij is er ook aandacht voor een andere werkwijze waarin niet de wetgeving of het beleid centraal staat maar de noodzaak. Maatwerk is hierin het uitgangspunt.

Aanbeveling 4 investeer in deskundigheidsbevordering en de sociale kaart

Zoals eerder benoemd is de gemeente voornemens vanuit het programma 'Inclusieve Samenleving', maar ook binnen het nog af te ronden beleidsplan schulddienstverlening 2020/2024 deskundigheidsbevordering als belangrijk thema te verankeren.

Het college denkt na over de ontwikkeling van een brede Sociale Kaart, bijvoorbeeld in de vorm van een digitale wegwijzer, waar zowel inwoners en professionals informatie kunnen vinden en delen over formeel en informeel aanbod en activiteiten rond wonen, zorg & welzijn, werk & inkomen. Belangrijke aandachtspunten daarbij zijn gedeeld eigenaarschap, beheersvormen en garanderen van actualiteit.

Aanbeveling 5 gerichte ondersteuning op specifieke risicogroepen

Het college kan zich goed vinden in uw advies. Het college streeft naar verbetering van de communicatie en afstemming met de maatschappelijke partners waar mogelijk. Het liefst in samenspraak met onze partners. Belangrijk uitgangspunt daarbij is steeds dat de gemeente zich met zijn dienstverlening en beleid richt op alle inwoners van de Hoeksche Waard. Waar nodig richten we ons op specifieke doelgroepen. We sluiten daarbij niemand uit. Dit doen wij door aandacht te besteden aan brede toegankelijkheid, laagdrempeligheid en zoals eerder benoemd het vereenvoudigen van aanvragen en procedures. Zo zal doelgroepgerichte communicatie onderdeel uitmaken van het communicatieplan voor Schulddienstverlening. Dit plan wordt samen met alle partners ontwikkeld en uitgevoerd.

Aanvullend advies /algemene opmerkingen

De adviesraad roept op tot actie, snelheid, aansluiting bij landelijke initiatieven, vereenvoudigen, laagdrempeligheid en samenwerking. Het college deelt deze oproep. Het college benadrukt daarbij wel dat er aandacht moet zijn voor de nodige zorgvuldigheid en de kaders van de wetten en voorschriften. Binnen de deelopgave 'Samen tegen armoede', wordt in samenhang met bijvoorbeeld het nieuwe beleidsplan Schulddienstverlening 2020-2024 veel aandacht geschonken aan de uitwerking van deze zaken, om vervolgens ter besluitvorming aan het college en de gemeenteraad te worden voorgelegd.

Het rapport Nulmeting verborgen Armoede zegt het al. Dit is een 0-meting. Het onderzoek levert een bijdrage aan het inzichtelijk maken van de 'verborgen armoede'. De resultaten van het onderzoek hebben bewerkstelligd dat de gemeente meer inzicht heeft in de woongebieden van inwoners met een laag inkomen en het aantal inwoners dat bekend is met en gebruik maakt van onze inkomensondersteunende regelingen. Vanuit dit inzicht kunnen verdere stappen worden gemaakt. Waaronder het in gesprek gaan met de 'verborgen armen'.

Afsluiting

Het college hoopt u met haar gewogen reactie op uw verstrekte advies over de Nulmeting verborgen armoede voldoende inzichten te hebben gegeven. Mochten er nog verdiepende vragen voortvloeien uit het lezen van deze bijlage, dan vraagt het college u contact op te nemen met Hilde de Jong, ambtelijk contactpersoon voor de adviesraad en Yvonne Ligtelijn, themaregisseur voor de opgave 'Samen tegen armoede'.